

WU
WIRTSCHAFTS
UNIVERSITÄT
WIEN VIENNA
UNIVERSITY OF
ECONOMICS
AND BUSINESS

Programiranje za Internet

predavanja
v.as.mr. Samir Lemeš
slemes@mf.unze.ba

7. HTML

- Tabele
- Stilovi
- Hiperlinkovi

Tabele

- Uvedene su standardom HTML 3
- Efekat poravnanja sličan tabeli dobije se tagom <TAB>:

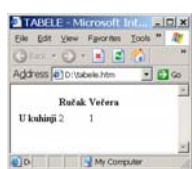

```
Planeta
<TAB INDENT=30 ID="st1" ALIGN=RIGHT>Dužina godine
<TAB INDENT=30 D="st2" ALIGN=RIGHT>Dužina dana
Merkur
<TAB TO="st1"> 88 dana<TAB TO="st2"> 59 dana<BR>
Venera
<TAB TO="st1"> 225 dana<TAB TO="st2"> 243 dana<BR>
Zemlja
<TAB TO="st1"> 365 dana<TAB TO="st2"> 24 sata<BR>
```

Tabele

- Tabela započinje i završava oznakama <TABLE> i </TABLE>.
- Redovi se obuhvaćaju oznakama <TR> i </TR>
- Polja u tabeli (kućice): <TD></TD>
- Polja (kućice) s naslovima: <TH></TH>
- Svaka tabela mora sadržavati najmanje jedan redak i jednu kućicu (polje, ćeliju).

Tabele

```
<TABLE>
<TR>
  <TH></TH>
  <TH>Ručak</TH>
  <TH>Večera</TH>
</TR>
<TR>
  <TH>U kuhinji</TH>
  <TD>2</TD>
  <TD>1</TD>
</TR>
</TABLE>
```


Tabele

- Argument ALIGN može se upotrijebiti kod tagova <TABLE>, <TR>, <TH> i <TD>, a dodjeljuju mu se standardne vrijednosti LEFT, CENTER i RIGHT, namijenjene lijevom poravnavanju, centriranju i desnom poravnavanju.
- Taj bi se argument unutar naredbe <TABLE> trebao koristiti u kombinaciji s argumentom WIDTH kako bi se tačno mogao kontrolirati smještaj tablice unutar stranice.

Tabele

- Argument WIDTH se može zadati kao cijeli broj (piksela) ili kao procenat širine prozora browsera.

- Naredbom:

**<TABLE ALIGN=CENTER
WIDTH=50%>**

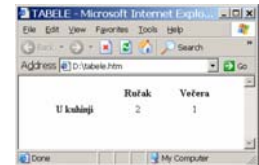
kreirat će se tabela koja će biti široka kao polovica prozora browsera, a nalazit će se tačno na sredini prozora.

Tabele

<TABLE ALIGN=center WIDTH=300>

```
<TR>
  <TH></TH>
  <TH>Ručak</TH>
  <TH>Večera</TH>
```

```
</TR>
<TR>
  <TH>U kuhinji</TH>
  <TD ALIGN=center>2</TD>
  <TD ALIGN=center>1</TD>
</TR>
</TABLE>
```


Tabele

- Argument ALIGN kod <TR> i <TD> može imati vrijednosti: LEFT, CENTER, RIGHT, JUSTIFY, CHAR
- Poravnanje unutar jednog polja <TD> ima prednost nad poravnanjem datim za cijeli red <TR>:

<TR ALIGN = right>

<TD ALIGN = center>69</TD>

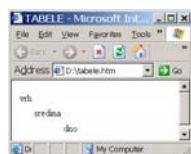
Tabele

- Argument VALIGN može poprimiti vrijednosti TOP, MIDDLE i BOTTOM.
- Namijenjen je okomitom poravnavanju sadržaja unutar polja tabele.
- Ukoliko se argument ne navodi, browseri će sadržaj poravnavati kao MIDDLE.

**<TD ALIGN=center VALIGN=top>
69
</TD>**

Tabele

```
<TABLE><TR HEIGHT=70>
  <TD VALIGN=top>vrh</TD>
  <TD VALIGN=middle>sredina</TD>
  <TD VALIGN=bottom>dno</TD>
</TR>
</TABLE>
```

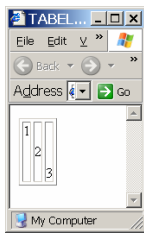

Tabele

- Naredbi <TABLE> mogu se dodati još tri argumenta, od kojih se svakome dodjeljuje cjelobrojna vrijednost koja predstavlja broj piksela na ekranu:
 - BORDER: tabela se smješta unutar rešetaka čiji vanjski rub ima debljinu dodijeljene vrijednosti. Ukoliko se argumentu BORDER ne dodijeli nikakva vrijednost, rub tablice bit će najtanji mogući.
 - CELLPADDING: broj piksela za koji će sadržaj pojedinog polja biti udaljen od ruba tabele
 - CELLSPACING: razmak između pojedinih polja.

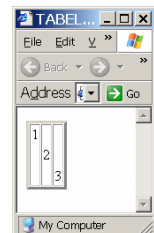
Tabele

```
<TABLE
  BORDER=1
  CELLSPACING=3
  CELLPADDING=0>
  <TR HEIGHT=70>
    <TD VALIGN=top>1</TD>
    <TD>2</TD>
    <TD VALIGN=bottom>3</TD>
  </TR>
</TABLE>
```


Tabele

```
<TABLE
  BORDER=3
  CELLSPACING=1
  CELLPADDING=1>
  <TR HEIGHT=70>
    <TD VALIGN=top>1</TD>
    <TD>2</TD>
    <TD VALIGN=bottom>3</TD>
  </TR>
</TABLE>
```


Tabele

```
<TABLE
  BORDER=3
  CELLSPACING=1
  CELLPADDING=1>
  <TR HEIGHT=70>
    <TD WIDTH=25>1</TD>
    <TD WIDTH=35>2</TD>
    <TD WIDTH=15>3</TD>
  </TR>
</TABLE>
```


Tabele

- Karakter ** ** se obavezno stavlja između <TD> i </TD> kad se koristi argument BORDER:

```
<TD WIDTH=25></TD>
<TD WIDTH=35></TD>
<TD WIDTH=15>&nbsp;</TD>
```

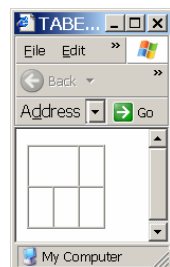

Tabele

- Naredbama <TD> i <TH> opcionalno se dodjeljuju i argumenti ROWSPAN i COLSPAN (poprimaju cjelobrojne vrijednosti).
- Koriste se kod složenih tabela, u slučaju da želite kreirati kućicu koja se visinom (ROWSPAN) i širinom (COLSPAN) proteže kroz područje drugih kućica.
- One kućice koje su "prekrivene" ovakvom povećanom kućicom, ne smiju se ponovo navoditi upotrebom naredbi <TD> i <TH> unutar odgovarajućih redaka.

Tabele

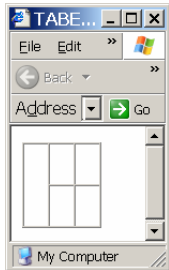
```
<TABLE BORDER=1 CELLSPACING=0
  CELLPADDING=9>
  <TR>
    <TD COLSPAN=2>&nbsp;</TD>
    <TD>&nbsp;</TD>
  </TR>
  <TR>
    <TD>&nbsp;</TD>
    <TD>&nbsp;</TD>
    <TD>&nbsp;</TD>
  </TR>
</TABLE>
```


Tabele

```
<TABLE BORDER=1 CELSPACING=0
  CELLPADDING=9>
```

```
<TR>
  <TD ROWSPAN=2>&nbsp;</TD>
  <TD>&nbsp;</TD>
  <TD>&nbsp;</TD>
</TR>
<TR>
  <TD>&nbsp;</TD>
  <TD>&nbsp;</TD>
</TR>
</TABLE>
```


Tabele

- Tabele mogu imati zaglavlje i tijelo, koji se odvajaju parovima oznaka:
- `<THEAD></THEAD>` i
- `<TBODY></TBODY>`.
- Zaglavlje će biti prikazano na ekranu uvijek, bez obzira na to što cijela tabela ne stane u prozor browsera, dok će se tijelo pomicati u odnosu na pomicanje cijele stranice.
- Obje naredbe mogu se koristiti s argumentima `ALIGN` i `VALIGN`.

Stilovi

- Stilskim naredbama mijenja se grafički izgled sadržanog teksta:
 - `<EM></EM>` - Naglašavanje
Većina browsera tekst obuhvaćen ovom naredbom prikazuje kosim slovima, rjeđe podvučeno.
 - `<STRONG></STRONG>` - Jako naglašavanje
Obično se prikazuje podebljanim slovima.
 - `<CITE></CITE>`
Oznaka za citate unutar rečenice. Tekst će biti prikazan kosim slovima.
 - `<TT></TT>` Tekst ispisan neproporcionalnim pismom (svi znakovi su jednake širine).

Stilovi

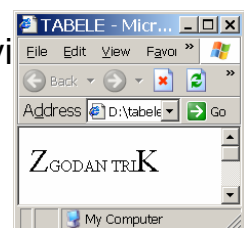
HTML oznaka	Značenje
<code><ABBREV></ABBREV></code>	Oznaka za skraćenicu
<code><ACRONYM></ACRONYM></code>	Oznaka za akronime poput SIPA, FTP, FBI...
<code><AU></AU></code>	Autor teksta, odnosno Web stranice
<code><BIG></BIG></code>	Tekst ispisan nešto većim pismom od uobičajenog
<code></code>	Oznaka za izbrisani tekst koji je "preživio" u dokumentu
<code><INS></INS></code>	Novi tekst ubačen u stari sadržaj
<code><PERSON></PERSON></code>	Naznačavanje imena neke osobe
<code><Q></Q></code>	Tekst koji se nalazi između znakova navoda

Stilovi

HTML oznaka	Značenje
<code><S></S></code>	Precrtan tekst, naredba skraćuje oznaku <code><STRIKE></STRIKE></code>
<code><SMALL></SMALL></code>	Tekst ispisan nešto manjim pismom od uobičajenog
<code></code>	Oznaka za indekse i drugi niže ispisan tekst
<code></code>	Oznaka za eksponente i drugi više ispisan tekst
<code><CODE></CODE></code>	Oznaka za kod ispisan nekim programskim jezikom
<code><VAR></VAR></code>	Oznaka za varijablu, parametar, argument i slično
<code><KBD></KBD></code>	Tekst koji korisnik mora utipkati na tipkovnici
<code><SAMP></SAMP></code>	Niz znakova kojima se nešto nabraja

Stilovi

- `<B></B>`
Bold
- `<I></I>`
Italic
- `<U></U>`
Underline
- `<FONT>` mijenja veličinu slova.
Ova naredba uvijek dolazi s argumentom `SIZE`, kojemu se može dodijeliti pozitivna ili negativna vrijednost od 1 do 7 kako bi se odredilo za koliko jedinica pismo treba biti veće ili manje od osnovnog kojim se ispisuje običan tekst.
`<FONT SIZE=+3>Z</FONT>`
`GODAN TRI<FONT SIZE=+3>K</FONT>`

Hipertekstualne veze

- Naredba <A> kojom se kreiraju hiperlinkovi uvijek se piše s argumentom HREF, kojemu se dodjeljuje URL adresa ciljanog dokumenta.
- Osnovna sintaksa je sljedeća:
Idi na neki URL
- Kad su i početak i kraj hipertekstualne veze nalaze unutar istog dokumenta, vrijednost koja se dodjeljuje argumentu HREF je ime odredišta kojem prethodi znak #.
dodatni izvor
<P ID="izvori">

Hipertekstualne veze

- Hiperlink na dokument koji se nalazi u istom direktoriju (folderu) kao i trenutni dokument, dovoljno je argumentu HREF dodijeliti ime željene datoteke.
Moj pas se zove Lisa
Šta Lisa jede?
- Relativno URL adresiranje:
- Apsolutna URL adresa (sadrži ime foldera):
Lisa

Hipertekstualne veze

- Hiperlink na datoteku koja se nalazi na drugom Web serveru, mora argumentu HREF dodijeliti njezinu apsolutnu URL adresu, uključujući i protokol:
IS
- URL može, ako je potrebno sadržati i oznaku porta:
IS

Hipertekstualne veze

- Ako URL adresa za neki FTP server završava s imenom konkretne datoteke, ta datoteka će se prebaciti na korisnikov računar i ovisno o njezinom tipu prikazati u prozoru browsera ili pohraniti na tvrdi disk.
- Ako adresa pokazuje na neki direktorij, tada će se u browseru prikazati sadržaj tog direktorija, uključivši sve datoteke i poddirektorije koji su sadržani (ako je u konfiguraciji web servera to dozvoljeno).